QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 2 ta' Marzu 2001

Numru

~itazzjoni 2290/1998

P.L. Mario Mifsud Bonnici fil-kwalità tieg]u ta' mandatarju biex jirrap-pre\enta lill-assenti Santo Zambuto

versus

Joseph M. Zahra b]ala editur tal-[urnal *In-Nazzjon*; u Karl Stagno Navarra

Dan il-provvediment huwa dwar talba ta' l-attur biex il-konvenut Karl Stagno Navarra jwie[eb g]al mistoqsija li g]amillu, u talba tal-konvenut biex ikun me]lus milli jwie[eb.

Il-mistoqsija li saret lill-konvenut, li hu [urnalist, kienet jekk huwiex korrispondent f'Malta ta' l-a[enzija ta' l-a]barijiet *ANSA*. Il-konvenut talab li ma

jwe[ibx g]al dik il-mistoqsija billi ta]t il-li[i ta' l-istampa g]andu privile[[biex ma jwe[ibx g]al mistoqsija b]al dik.

Ir-ra[uni g]ala saret il-mistoqsija hija din:

Il-kaw\a saret g]ax l-attur qed ig]id illi l-konvenut g]amillu malafama b'a]bar li xandar f'artikolu f'gazzetta, u l-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-a]bar hija vera. Biex jikkonferma li l-a]bar tassew hija vera, il-konvenut esebixxa kopja ta' stqarrija ma]ru[a mill-a[enzija *ANSA* li fuqha huwa mibni l-artikolu. L-attur irid jaf jekk l-a]bar ing]atax lill-*ANSA* mill-konvenut stess, g]ax f'dak il-ka\ il-prova tal-verità tkun, fl-a]]ar mill-a]]ar, il-kelma tal-konvenut stess, g]alkemm ta]t il-libsa ta' stqarrija mill-*ANSA*. G]alhekk staqsa lill-konvenut jekk hux il-konvenut stess il-korrispondent ta' l-*ANSA* f'Malta.

Il-konvenut qed ig]id illi ma g]andux ikun im[ieg]el iwie[eb g]al din il-mistoqsija g]ax l-informazzjoni li jrid l-attur hija privile[[jata.

Biex ma jkun hemm ebda ekwivoku, il-qorti trid tg]id li ma hix qieg]da tifhem illi l-konvenut qed ig]id illi l-fatt li l-a]bar hija me]uda minn stqarrija ta' l-*ANSA* huwa fih innifsu prova konklu\iva *iuris et de iure* illi l-a]bar hija vera. Madankollu, billi jista' jkun li tkun element ta' prova, fost elementi o]ra, il-qorti tifhem l-interess ta' l-attur li jkollu l-informazzjoni mitluba fil-mistoqsija tieg]u.

Wara li kien i``arat dan il-punt, nistg]u issa nqisu jekk il-konvenut g]andux il-privile[[li ma jwe[ibx g]all-mistoqsija li g]amillu l-attur.

L-art. 46 ta' l-Att dwar l-Istampa [Kap. 248] jg]id hekk fuq il-"konfidenzjalità ta' sorsi" b]ala wa]a mil-"libertajiet [urnalisti`i":

> **46.** Ebda qorti ma g]andha te]tie[li persuna msemmija fl-artikolu 23[1] ta' dan l-Att tikxef, anqas ma g]andha dik il-persuna tkun]atja ta' disprezz lejn l-awtorità tal-qorti talli ma tkunx trid tikxef, is-sorsi ta' informazzjoni li tkun

[1] L-awtur tal-kitba, l-editur u min hu responsabbli g]all-pubblikazzjoni.

> tinsab f'gazzetta jew xandira li hija tkun responsabbli g]aliha, kemm-il darba ma ji[ix stabbilit g]as-sodisfazzjon tal-qorti li dak il-kxif ikun me]tie[fl-interess tas-sigurtà nazzjonali, integrità territorjali jew inkolumità pubblika, jew g]at-t]aris mid-di\ordni jew kriminalità, jew g]all-]arsien ta' l-interessi tal-[ustizzja:
>
> I\da l-qorti m'g]andhiex tordna dak il-kxif sakemm ma tkunx ukoll sodisfatta li fi`-`irkostanzi partikolari tal-ka\ il-]tie[a li l-qorti tag]mel investigazzjoni tkun ikbar mill-]tie[a tal-*media* li jipprote[u s-sorsi ta' informazzjoni tag]hom, wara li jitqies sew ir-rwol tal-*media* f'so`jetà demokratika:
>
> I\da wkoll, ebda]a[a f'dan l-artikolu ma g]andha titfisser b]ala li te\enta lil xi persuna msemmija fl-artikolu 23 ta' dan l-Att milli [[ib prova dwar il-verità ta' xi fatti minnha attribwiti skond ma hemm fl-artikolu 12 ta' dan l-Att.

Jekk il-konvenut iwie[eb iva g]all-mistoqsija, ikun qed jikxef min huwa, fl-a]]ar mill-a]]ar, is-"sors ta' informazzjoni", *i.e.* hu stess. Billi ma hemm ebda interess pubbliku, kif imfisser fil-li[i, li jkun mag]ruf dan il-fatt, il-qorti ma g]andhiex te]tie[li l-konvenut iwie[eb g]all-mistoqsija ta' l-attur.

G]alkemm, g]al din ir-ra[uni, ma hux sejjer jing]ata twe[iba g]all-mistoqsija tieg]u, l-interess ta' l-attur huwa m]ares mill-a]]ar *proviso* ta' l-artikolu, li jorbot mal-pre`i\azzjoni li g]amlet il-qorti aktar 'il fuq: il-fatt li l-artikolu huwa mibni fuq stqarrija ta' l-*ANSA* ma je]lisx lill-konvenut mill-]tie[a li jag]mel il-prova tal-verità tal-fatti.

Il-qorti g]alhekk te]les lill-konvenut Karl Stagno Navarra milli jwie[eb g]all-mistoqsija jekk hux korrispondent ta' l-*ANSA* f'Malta u jekk kienx hu li ta lill-*ANSA* l-a]bar dwar l-attur.

Dwar l-ispejje\ ta' dan l-episodju jkun hemm de`i\joni fis-sentenza finali.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.